

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ŠKORJANEC ΚΑΤΑ ΚΡΟΑΤΙΑΣ
(Προσφυγή αριθ. 25536/14)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
28 Μαρτίου 2017

ΤΕΛΙΚΗ
28.06.2017

Η απόφαση αυτή έχει καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο διορθώσεων ως προς την μορφή.

Στην υπόθεση Škorjanec κατά Κροατίας.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (δεύτερο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα, αποτελούμενο από τους εξής:

Işıl Karakaş, *πρόεδρος*,

Julia Laffranque,

Nebojša Vučinić,

Paul Lemmens,

Ksenija Turković,

Jon Fridrik Kjølbro,

Stéphanie Mourou-Vikström, *δικαστές*,

και Stanley Naismith, *γραμματέας τμήματος*,

Αφού διασκέφθηκε σε δικαστικό συμβούλιο στις 21 Φεβρουαρίου 2017,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία ελήφθη την πιο πάνω ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 25536/14) στρεφόμενη κατά της Δημοκρατίας της Κροατίας, μία υπήκοος της οποίας, η κ. Maya Škorjanec («η προσφεύγουσα») προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 20 Μαρτίου 2014 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η προσφεύγουσα εκπροσωπήθηκε από την κυρία N. Owens, δικηγόρο του Ζάγκρεμπ. Η κροατική κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από την αντιπρόσωπό της, κυρία Š. Stažnik.

3. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι οι εθνικές αρχές παρέλειψαν να εκπληρώσουν αποτελεσματικά τις θετικές υποχρεώσεις τους όσον αφορά μία πράξη ρατσιστικής βίας σε βάρος της. Επικαλέστηκε τα άρθρα 3 και 8 λαμβανόμενα μεμονωμένα και σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης.

4. Στις 30 Ιουνίου 2014, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1988 και είναι κάτοικος Ζάγκρεμπ.

A. Ιστορικό της υπόθεσης

6. Στις 9 Ιουνίου 2013, η αστυνομία του Ζάγκρεμπ (*Policijska uprava Zagrebačka*, εφεξής καλούμενη «η αστυνομία») έλαβε μία επείγουσα κλήση που την ενημέρωσε ότι δύο άντρες είχαν επιτεθεί σε έναν άντρα και μία γυναίκα καταγωγής Ρομά.

7. Οι αστυνομικοί μετέβησαν αμέσως επιτόπου, όπου βρήκαν την προσφεύγουσα και τον σύντροφό της Š.Š., και άλλο ένα άτομο, τον I.M., με τον οποίο η προσφεύγουσα και ο σύντροφός της είχαν ένα λεκτικό και φυσικό επεισόδιο. Όλοι έφεραν ορατά τραύματα. Λίγο αργότερα, η αστυνομία εντόπισε κοντά στο σημείο και συνέλαβε έναν ακόμη άντρα, τον S.K., ο οποίος είχε επίσης συμμετάσχει στο επεισόδιο.

8. Μία προκαταρκτική έκθεση που εκπονήθηκε από την αστυνομία ανέφερε ότι η προσφεύγουσα και ο σύντροφός της είχαν στην αρχή μία λογομαχία με τον I.M. και τον S.K., στην διάρκεια της οποίας ο S.K. είχε πει «όλοι οι Τσιγγάνοι πρέπει να πεθάνουν, θα σας εξοντώσουμε». Ο S.K. και ο I.M. επιτέθηκαν στην συνέχεια στον σύντροφο της προσφεύγουσας. Η προσφεύγουσα και ο σύντροφός της προσπάθησαν να διαφύγουν αλλά ο I.M. και ο S.K. κατόρθωσαν να τους πιάσουν. Ο S.K. άρπαξε την μπλούζα της προσφεύγουσας και την έριξε στο έδαφος και στην συνέχεια την κλώτσησε στο κεφάλι. Ο I.M. και ο S.K. συνέχισαν ακολούθως να χτυπούν τον σύντροφο της προσφεύγουσας, στα χέρια της οποίας ο S.K. προξένησε τραύματα με μαχαίρι.

9. Η έκθεση της αστυνομίας ανέφερε ότι η προσφεύγουσα είχε ένα αιμάτωμα το οποίο ήταν ορατό κάτω από το αριστερό μάτι. Επιτόπου έφθασε επίσης ένα ασθενοφόρο. Ένας ιατρός κατέγραψε τα τραύματα της προσφεύγουσας ως ελαφριές σωματικές βλάβες. Την ίδια ημέρα η προσφεύγουσα εξετάστηκε σε νοσοκομείο, όπου τα τραύματα επιβεβαιώθηκαν. Της συστήθηκε ανάπαυση και λήψη αναλγητικών.

10. Με αφορμή το επεισόδιο, η αστυνομία προέβη σε μία επιτόπια έρευνα και σε περαιτέρω έλεγχο του διαθέσιμου υλικού. Η αστυνομία έλαβε επίσης κατάθεση από την προσφεύγουσα και από τον σύντροφό της, καθώς και από τους δύο δράστες.

11. Στην κατάθεσή του στην αστυνομία της 9 Ιουνίου 2013, ο σύντροφος της προσφεύγουσας Š.Š. ανέφερε ότι ήταν καταγωγής Ρομά. Την ημέρα του επεισοδίου ήταν στην υπαίθρια αγορά με την προσφεύγουσα, όταν κάποιοι περαστικοί την έσπρωξαν. Αντιλήφθηκε ότι επρόκειτο για δύο νέους άντρες και είπε στην προσφεύγουσα να τους αγνοήσει γιατί ήταν μεθυσμένοι («λιώμα»). Ο ένας από αυτούς τον άκουσε και στράφηκε στον Š.Š., λέγοντας «Γαμώ την τσιγγάνα μάνα σου, ποιος είναι λιώμα; Ποιος είσαι και μου το λες αυτό; Θα πρέπει να εξολοθρευτείτε όλοι, γαμώ την τσιγγάνα μάνα σου» (*Jebem ti mater cigansku, tko je rookan, šta ti meni imaš govoriti, sve vas treba istrijebiti mamu vam cigansku jebem*). Ο άλλος άντρας είχε επίσης στραφεί στον Š.Š., λέγοντας «Γαμώ την μάνα σου, θα πρέπει να εξολοθρευτείτε όλοι, θα σε σκοτώσω» (*Jebem vam majku, treba vas istrijebiti, ubit ću te*). Ο Š.Š. ανέφερε ότι τότε πανικοβλήθηκε και έβγαλε ένα μαχαίρι για να τους φοβίσει. Εν τούτοις, αυτό προκάλεσε μεγαλύτερη έκρηξη θυμού εκ μέρους των δύο αντρών. Ένας από αυτούς έβγαλε ένα μαχαίρι και άρχισε να κυνηγά τον Š.Š. Ενώ ο Š.Š. προσπαθούσε να διαφύγει, η προσφεύγουσα τον έφθασε και άρχισαν να τρέχουν μαζί, αναζητώντας βοήθεια. Εν τούτοις, οι επιτιθέμενοι κατόρθωσαν να πιάσουν τον Š.Š. και άρχισαν να τον κτυπούν. Την στιγμή εκείνη η προσφεύγουσα προσπάθησε να βοηθήσει και κτυπήθηκε επίσης. Στην συνέχεια, οι δύο άντρες συνέχισαν να κτυπούν τον Š.Š., λέγοντας ότι ήταν Ρομά και έπρεπε να πεθάνει.

12. Στην κατάθεσή της στην αστυνομία στις 9 Ιουνίου 2013, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι συζούσε με τον Š.Š., με τον οποίο είχε δύο τέκνα. Αυτή επιβεβαίωσε την εκδοχή των γεγονότων του Š.Š., λέγοντας ότι δύο άντρες την είχαν σπρώξει. Αφού ο Š.Š. αντέδρασε λέγοντας ότι έπρεπε να αφήσουν τους άντρες ήσυχους γιατί ήταν μεθυσμένοι, ένας από τους δύο άντρες είπε, «Ποιος είναι μεθυσμένος; Γαμώ την τσιγγάνα μάνα σου, θα πρέπει να εξολοθρευτείτε όλοι, η Κροατία πρέπει να γίνει λευκή και πάλι, είσαι σκουπίδι» (*Tko je pijan, jeben ti mater*

cigansku, vas treba istrijebiti, ono će ponovno biti bijela Hrvatska, smeće jedno). Η προσφεύγουσα ανέφερε ότι, μετά από αυτό, οι δύο άντρες άρχισαν να επιτίθενται στον Š.Š. Προσπάθησε να τους πλησιάσει για να βοηθήσει τον Š.Š. αλλά μία άλλη γυναίκα την εμπόδισε να το πράξει. Εν τούτοις, κάποια στιγμή βρέθηκε μαζί με τον Š.Š. και άρχισαν να τρέχουν για να ξεφύγουν. Οι δύο άντρες τους έπιασαν τότε και ένας από αυτούς την έπιασε από την μπλούζα και είπε «Τι θα κάνεις τώρα σκύλα; Θα σε χτυπήσω τώρα» (*Što ćeš sad kujo jedna, sad ću te prebiti*). Στην συνέχεια την κλώτσησε στο κεφάλι. Οι δύο άντρες συνέχισαν να κτυπούν τον Š.Š., ενώ εκείνη διέφυγε και αναζήτησε βοήθεια.

13. Στις καταθέσεις τους της 9 Ιουνίου 2013, οι δύο δράστες εξήγησαν ότι το επεισόδιο είχε ξεσπάσει διότι ο Š.Š. τους είχε προσβάλει λέγοντας ότι ήταν μεθυσμένοι. Αρνήθηκαν ότι η σύγκρουση είχε οποιονδήποτε ρατσιστικό χαρακτήρα.

14. Στις 10 Ιουνίου 2013 η αστυνομία κατέθεσε μήνυση κατά των S.K. και I.M. ενώπιον της Εισαγγελίας του Δήμου του Ζάγκρεμπ (*Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu*) για πιθανολογούμενη διάπραξη εγκλήματος μίσους, διαπραχθέντος με την απόπειρα πρόκλησης βαρείας σωματικής βλάβης στον Š.Š., και δικαιολογούμενου από την καταγωγή του τελευταίου ως Ρομά. Η προσφεύγουσα αναφερόταν στην μήνυση ως μάρτυρας.

15. Κατά την πορεία της ανάκρισης, η Δημοτική Εισαγγελία του Ζάγκρεμπ ανέκρινε τους δύο υπόπτους στις 17 Ιουνίου και στις 31 Ιουλίου 2013 και έδωσε εντολή στην αστυνομία να διεξαγάγει μία διαδικασία ταυτοποίησης και επίσημης εξέτασης της προσφεύγουσας και του Š.Š. ως μαρτύρων.

16. Εξεταζόμενος ως μάρτυρας, ο Š.Š. επανέλαβε την δήλωση στην οποία είχε προβεί κατά την πρώτη κατάθεση στην αστυνομία. Εξήγησε τον τρόπο με τον οποίο, αφού οι δύο άντρες είχαν σπρώξει την προσφεύγουσα, ένας από αυτούς στράφηκε προς τον ίδιο και πρόφερε τις ύβρεις που σχετίζονται με την καταγωγή του ως Ρομά (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 11). Ο Š.Š. ανέφερε επίσης ότι επιτέθηκαν στην προσφεύγουσα, αφού αυτή είχε προσπαθήσει να τον βοηθήσει την ώρα που οι δύο άντρες τον κτυπούσαν.

17. Κατά την εξέτασή της ως μάρτυρας, η προσφεύγουσα επανέλαβε την δήλωση στην οποία είχε προβεί κατά την πρώτη κατάθεση στην αστυνομία (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 12).

B. Η ποινική διαδικασία σχετικά με την επίθεση κατά του συντρόφου της προσφεύγουσας.

18. Με την ολοκλήρωση της ανάκρισης, στις 30 Οκτωβρίου 2013, η Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ απήγγειλε κατά των S.K. και I.M. στο Ποινικό Δικαστήριο του Δήμου του Ζάγκρεμπ (*Općinski kazneni sud u Zagrebu*) τις κατηγορίες της διατύπωσης σοβαρών απειλών κατά του Š.Š. και της πρόκλησης σωματικών βλαβών σε βάρος του, σε συνδυασμό με στοιχεία εγκλήματος μίσους. Το κατηγορητήριο αναφερόταν επίσης στην επίθεση κατά της προσφεύγουσας, υποδεικνύοντας ότι την είχαν κλωτσήσει στο κεφάλι ενώ αυτή προσπαθούσε να σώσει τον Š.Š. από τα κτυπήματα.

19. Το κατηγορητήριο επικυρώθηκε και η υπόθεση παραπέμφθηκε στο ακροατήριο στις 21 Μαρτίου 2014.

20. Εν τω μεταξύ, στις 31 Οκτωβρίου 2013 η Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ ενημέρωσε τον Š.Š., ως θύμα στην διαδικασία, ότι είχαν απαγγελθεί κατηγορίες κατά των S.K. και I.M. σε σχέση με την επίθεση εναντίον του. Στις 23 Ιανουαρίου 2014 η Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ ενημέρωσε την δικηγόρο του Š.Š., L.K., για την εισαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του Ποινικού Δικαστηρίου του Δήμου του Ζάγκρεμπ.

21. Κατά την δικάσιμο της 9 Οκτωβρίου 2014 το Ποινικό Δικαστήριο του Δήμου του Ζάγκρεμπ εξέτασε τον Š.Š. Αυτός επανέλαβε τις δηλώσεις που είχε κάνει στην αστυνομία. Όταν ερωτήθηκε κατά πόσον οι δύο επιτιθέμενοι είχαν πει κάτι στην προσφεύγουσα σχετικά με την φυλετική καταγωγή του Š.Š., ο Š.Š. ανέφερε ότι αυτή του είχε πει κάτι αλλά δεν μπορούσε πλέον να θυμηθεί τις λεπτομέρειες. Πίστευε ότι αυτή είχε δηλώσει ότι οι δύο επιτιθέμενοι της είχαν πει ότι και αυτή ήταν Ρομά αφού ήταν με έναν Ρομά άντρα. Στην βάση μιας συμφωνίας μεταξύ των διαδίκων, συμπεριλαμβανομένου και του εκπροσώπου του

Š.Š., η δήλωση της προσφεύγουσας έγινε δεκτή ως αποδεικτικό στοιχείο, αλλά η ίδια δεν εξετάστηκε περαιτέρω κατά την δίκη.

22. Με την από 13 Οκτωβρίου 2014 απόφαση, το Ποινικό Δικαστήριο του Δήμου του Ζάγκρεμπ έκρινε τους S.K. και I.M. ενόχους σύμφωνα με το κατηγορητήριο και τους καταδίκασε σε φυλάκιση ενός έτους και έξι μηνών.

Γ. Η μήνυση της προσφεύγουσας

23. Στο μεταξύ, στις 29 Ιουλίου 2013, η προσφεύγουσα και ο σύντροφός της, εκπροσωπούμενοι από την δικηγόρο L.K., κατέθεσαν μήνυση ενώπιον της Εισαγγελίας του Δήμου του Ζάγκρεμπ κατά δύο αγνώστων υπόπτων σε σχέση με το επεισόδιο της 9 Ιουνίου 2013 (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 6-13). Στην μήνυση ισχυρίστηκαν ότι ένας από τους υπόπτους είχε κατ'αρχήν ωθήσει την προσφεύγουσα και στην συνέχεια της είπαν ότι ήταν «σκύλα» (*kuj*a) που είχε μία σχέση με έναν άντρα Ρομά και ότι θα την κτυπούσαν. Την είχαν αρπάξει από την μπλούζα και την είχαν ρίξει στο έδαφος, κτυπώντας το κεφάλι της. Οι δράστες είχαν συνεχίσει να κτυπούν τον Š.Š., απειλώντας να σκοτώσουν τον ίδιο και την προσφεύγουσα. Στην έγκληση ισχυρίζονταν ότι οι δράστες είχαν ταυτόχρονα αφαιρέσει δύο κινητά τηλέφωνα από τον Š.Š.

24. Η εκπρόσωπος της προσφεύγουσας προσπάθησε να λάβει τις δέουσες πληροφορίες σχετικά με τους δράστες από την αστυνομία για τον λόγο ότι χρειαζόταν τα στοιχεία προκειμένου να προσφύγει δικαστικά. Στις 12 Νοεμβρίου 2013 η αστυνομία ενημέρωσε την εκπρόσωπο της προσφεύγουσας ότι είχε καταθέσει μήνυση ενώπιον της Εισαγγελίας του Δήμου του Ζάγκρεμπ κατά δύο ατόμων ως υπόπτων για την διάπραξη του αδικήματος της απόπειρας πρόκλησης βαρείας σωματικής βλάβης σε βάρος της προσφεύγουσας και του συντρόφου της, η οποία, κάτω από τις συνθήκες της υπόθεσης, είχε χαρακτηριστεί ως έγκλημα μίσους. Η εκπρόσωπος της προσφεύγουσας ενημερώθηκε επίσης ότι μπορούσε να απευθυνθεί στην Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ για οποιεσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες.

25. Στην συνέχεια, η εκπρόσωπος της προσφεύγουσας γνωστοποίησε στην Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ ότι η προσφεύγουσα και ο σύντροφός της

θα συμμετείχαν στην διαδικασία ως θύματα και ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά με όλα τα δικονομικά στάδια. Στις 17 Φεβρουαρίου 2014 η εκπρόσωπος της προσφεύγουσας, επικαλούμενη τις υποχρεώσεις των εθνικών αρχών βάσει της Σύμβασης, ζήτησε πληροφορίες από την αστυνομία και την Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ σχετικά με την μήνυση που είχε κατατεθεί για λογαριασμό της προσφεύγουσας.

26. Στις 31 Οκτωβρίου 2014, η Εισαγγελία του Δήμου του Ζάγκρεμπ απέρριψε την μήνυση της προσφεύγουσας. Εξέτασε το υλικό το οποίο σχετιζόταν με την ανάκριση για το επεισόδιο της 9 Ιουνίου 2013 και την ποινική δίκη κατά των S.K. και I.M. (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 10-22). Το σχετικό απόσπασμα της απόφασης έχει ως εξής:

«Ενόψει των ανωτέρω, αποδείχθηκε χωρίς αμφιβολία ότι την επίδικη ημέρα υπήρξε φυσική συμπλοκή μεταξύ των S.K. και I.M. και του Š.Š. κατά την οποία [οι S.K. και I.M.] προξένησαν σωματική βλάβη και απείλησαν τον Š.Š., και ότι τα αδικήματα αυτά διαπράχθηκαν πρωταρχικά λόγω μίσους έναντι των Ρομά.

Εν τούτοις, οι δηλώσεις των μαρτύρων Š.Š. και Maja Škorjanec δείχνουν ότι [οι S.K. και I.M.] την έσπρωξαν στην πλάτη, κάνοντάς να πέσει πάνω σε ένα κιόσκι [της υπαίθριας αγοράς], όχι διότι αυτή ήταν σύντροφος του Š.Š., ο οποίος είναι καταγωγής Ρομά, αλλά διότι ήταν μεθυσμένοι και την έσπρωξαν κατά λάθος προς τα κιόσκια.

Περαιτέρω, τα ιατρικά πιστοποιητικά που αφορούν την Maja Škorjanec, καθώς και τα πρακτικά της εξέτασης των μαρτύρων Š.Š. και Maja Škorjanec και οι δηλώσεις των S.K. και I.M. που δόθηκαν στην απολογία τους στην δίκη ενώπιον του Ποινικού Δικαστηρίου του Δήμου του Ζάγκρεμπ, δείχνουν ότι δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο S.K. κλώτσησε την Maja Škorjanec στην αριστερή πλευρά του προσώπου με αποτέλεσμα αυτή να υποστεί ελαφριά σωματική βλάβη.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ένδειξη ότι οι S.K. και I.M. προξένησαν τραύματα στην Maja Škorjanec λόγω μίσους εναντίον των Ρομά, λαμβανομένου υπόψη ότι αυτή δεν είναι καταγωγής Ρομά, το ποινικό

αδίκημα το προβλεπόμενο από το Άρθρο 117 § 2 σε συνδυασμό με το Άρθρο 87(21) του Ποινικού Κώδικα δεν στοιχειοθετείται.

Ειδικότερα, ο τραυματισμός τον οποίο υπέστη η Maja Škorjanec υποδεικνύει, από την φύση του, σωματική βλάβη με την έννοια του άρθρου 177 § 1 του Ποινικού Κώδικα. ... Δεδομένου ότι έχει ασκηθεί ποινική δίωξη στην βάση του άρθρου 177 § 1 του Ποινικού Κώδικα κατόπιν ιδιωτικής ποινικής δίωξης, η μήνυση ... πρέπει να απορριφθεί ... για τον λόγο ότι το επίδικο ποινικό αδίκημα δεν είναι αδίκημα διωκόμενο αυτεπαγγέλτως.

Όσον αφορά το ποινικό αδίκημα βάσει του άρθρου 139 § 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 87(21) του Ποινικού Κώδικα, θα πρέπει να τονιστεί ότι είναι προφανές ότι οι S.K. και I.M. απείλησαν τον Š.Š. και όχι την Maja Škorjanec ... Επιπλέον, δεν προκύπτει από το πρακτικό της μαρτυρικής κατάθεσης της Maja Škorjanec, το οποίο εξετάστηκε, ότι οι S.K. και I.M. απείλησαν την ίδια, αλλά μάλλον τον Š.Š., και επομένως η μήνυση ... πρέπει να απορριφθεί για τον λόγο ότι το επίδικο ποινικό αδίκημα δεν είναι αδίκημα διωκόμενο αυτεπαγγέλτως.»

27. Η προσφεύγουσα ενημερώθηκε ότι θα μπορούσε να αναλάβει την δίωξη των S.K. και I.M. ως επικουρικός κατήγορος, όπως προβλέπεται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο (βλέπε πιο κάτω παράγραφο 30).

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

A. Το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο

1. Ποινικός Κώδικας

28. Οι σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (*Kazneni zakon*, Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 125/2011, με περαιτέρω τροποποιήσεις) έχουν ως εξής:

Άρθρο 87

«(21) Το έγκλημα μίσους είναι ποινικό αδίκημα διαπραττόμενο στην βάση της φυλής, του χρώματος του δέρματος, της θρησκείας, της εθνικής ή εθνοτικής προέλευσης, της αναπηρίας, του σεξουαλικού

προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου του άλλου. Η συμπεριφορά αυτή θα λογίζεται ως επιβαρυντική περίπτωση εφόσον βαρύτερη ποινή δεν προβλέπεται ρητώς από τον παρόντα Κώδικα.»

Σωματική βλάβη

Άρθρο 117

(1) Όποιος προξενεί σωματική βλάβη σε άλλον ή βλάπτει την υγεία ενός προσώπου τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

(2) Όποιος διαπράττει πράξη κολάσιμη βάσει της παραγράφου 1 υποκινούμενη από μίσος ... τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

(3) Το τιμωρούμενο από την παράγραφο 1 ποινικό αδίκημα υπόκειται σε ιδιωτική δίωξη.»

Απειλές

Άρθρο 139

(2) Όποιος προβαίνει σε σοβαρή απειλή ότι θα θανατώσει ή θα προξενήσει βαρεία σωματική βλάβη σε άλλον ... τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

...

(4)... [Ενα] ποινικό αδίκημα που τιμωρείται βάσει της παραγράφου (2) του παρόντος άρθρου θα διωχθεί με αίτημα [του θύματος], εκτός από το αδίκημα το οποίο έχει διαπραχθεί ως έγκλημα μίσους ... [το οποίο θα διωχθεί αυτεπαγγέλτως].»

2. Κώδικας Ποινικής Δικονομίας

29. Το εφαρμοστέο τμήμα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (*Zakon o Kaznenom postupku*, Επίσημη Εφημερίδα, αριθ. 152/2008, 76/2009, 80/2011, 121/2011, 91/2012, 143/2012, 56/2013, 145/2013 και 152/2014) ορίζει:

Άρθρο 2

«(1) Ποινική δίωξη μπορεί να ασκηθεί και να διεξαχθεί μόνον με αίτηση αρμοδίου εισαγγελέα. ...

(2) Όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα που υπόκεινται σε δημόσια ποινική δίωξη, αρμόδιος λειτουργός θα είναι ο Εισαγγελέας του Κράτους, ενώ για τα ποινικά αδικήματα που μπορούν να διωχθούν ιδιωτικώς, ο αρμόδιος κατήγορος θα είναι ιδιωτικός κατήγορος. ...

...

(4) Αν ο Εισαγγελέας του Κράτους κρίνει ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις για την εισαγωγή ή την διεξαγωγή ποινικής διαδικασίας, το θύμα μπορεί να λάβει την θέση του ως επικουρικός κατήγορος σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον παρόντα Νόμο.»

30. Τα άρθρα 55 έως 63 ρυθμίζουν τα δικαιώματα και τα καθήκοντα των ιδιωτικών κατηγόρων και των θυμάτων που ενεργούν ως επικουρικοί κατήγοροι. Ένας ιδιωτικός κατήγορος (*privatni tužitelj*) είναι ένα θύμα το οποίο ασκεί ιδιωτική δίωξη για ποινικά αδικήματα για τα οποία μία τέτοια δίωξη επιτρέπεται ρητώς από τον Ποινικό Κώδικα (λιγότερο βαριά αδικήματα). Ένα θύμα το οποίο ενεργεί ως επικουρικός κατήγορος (*oštećeni kao tužitelj*) είναι ένας ιδιώτης ο οποίος αναλαμβάνει την ποινική διαδικασία προκειμένου περί ποινικών αδικημάτων υποκείμενων σε δημόσια δίωξη όταν οι αρμόδιες διωκτικές αρχές έχουν αποφασίσει να μην ασκήσουν δίωξη για οποιονδήποτε λόγο. Όταν ενεργεί ως επικουρικός κατήγορος, το θύμα έχει όλα τα δικαιώματα στην διαδικασία τα οποία έχει η Εισαγγελία του Κράτους ως Δημόσιος φορέας. Βάσει του άρθρου 58 § 2, η Εισαγγελία του Κράτους έχει το δικαίωμα, κατά την διακριτική ευχέρειά της, να αναλάβει μία δίωξη από έναν επικουρικό κατήγορο σε οποιανδήποτε στιγμή πριν την περάτωση της δίκης.

B. Σχετική εθνική πρακτική και ύλη σχετικά με την διάκριση

31. Η σχετική εθνική πρακτική και η ύλη που αφορά την διάκριση γενικώς παρατίθενται στην υπόθεση *Guberina κατά Κροατίας* (αριθ. 23682/13, §§ 27 και 29-31, ECHR 2016).

Γ. Άλλη σχετική εθνική πρακτική

32. Ο κατάλογος που δημοσιεύεται στον ιστότοπο στο Διαδίκτυο του Συνταγματικού Δικαστηρίου (διαθέσιμος στο <http://www.usud.hr>) με αποφάσεις διαφόρων εθνικών αρχών που δεν είναι δεκτικές ελέγχου στην βάση ατομικών συνταγματικών προσφυγών περιλαμβάνει μία απόφαση η οποία απορρίπτει την μήνυση ενός θύματος. Γίνεται παραπομπή στην ακόλουθη νομολογία του Συνταγματικού Δικαστηρίου: U-III-1523/2000, U-III-1122/2007, U-III-2411/2012 και U-III-1488/2014.

III. Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΥΛΗ

33. Το 2009 η Οργάνωση για την Ασφάλεια και την Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) δημοσίευσε το «Νόμοι για τα Εγκλήματα Μίσους: Πρακτικός Οδηγός» ως εργαλείο για να βοηθήσει τα Κράτη να υλοποιήσουν την δέσμευσή τους να «εξετάσουν την θέσπιση ή την ενίσχυση, όπου απαιτείται, της νομοθεσίας η οποία απαγορεύει την διάκριση στην βάση εγκλημάτων μίσους ή την υποκίνηση σε αυτά». Το σχετικό απόσπασμα του Οδηγού (σελ. 50-51) ορίζει:

«Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ένα καλά τεκμηριωμένο υπόδειγμα εγκλημάτων τα οποία στρέφονται κατά διαφυλετικών ζευγαριών και οικογενειών. Ομοίως, μία μελέτη στην Φινλανδία διαπίστωσε ότι το ένα πέμπτο των υποθέσεων εγκλημάτων μίσους αφορούσαν θύματα που ήταν εθνικά Φινλανδοί «σύντροφοι προσώπου αλλοδαπής καταγωγής» ή των οποίων ο/η σύζυγος ήταν αλλοδαπής καταγωγής.»

...

Τα άτομα που συνδέονται ή σχετίζονται με μία ομάδα η οποία μοιράζεται ένα προστατευόμενο χαρακτηριστικό μπορούν ανέτως να παραβλεφθούν ως μία κατηγορία η οποία πρέπει να περιληφθεί στους νόμους για τα εγκλήματα μίσους. Συνεπώς, οι νόμοι για τα εγκλήματα μίσους θα πρέπει επίσης να τιμωρούν εκείνους οι οποίοι επιτίθενται εναντίον άλλων στην βάση της σχέσης τους με μέλη προστατευομένων ομάδων.»

34. Σε άλλο δημοσίευμα με τον τίτλο «Πρόληψη και αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους: Ένας οδηγός πηγών για τις ΜΚΟ στην περιοχή του ΟΑΣΕ» (2009), ο ΟΑΣΕ τόνισε τα ακόλουθα (σελ. 22-23):

«Τα Χαρακτηριστικά του Θύματος και του Δράστη

...

Τα χαρακτηριστικά ενός θύματος που μπορεί να συνιστούν ενδείξεις εγκλήματος μίσους περιλαμβάνουν:

*Το θύμα αναγνωρίζεται ως «διαφορετικό» από τους επιτιθέμενους και, συχνά, από την πλειοψηφούσα κοινότητα, βάσει παραγόντων όπως η εμφάνιση, η ένδυση, η γλώσσα ή η θρησκεία,

...

*Το θύμα ήταν μαζί με μέλος μιας μειοψηφικής ομάδας ή παντρεμένο με αυτό.»

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Ι. ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 14 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

35. Η προσφεύγουσα παραπονέθηκε διότι οι εθνικές αρχές παρέλειψαν να εκπληρώσουν αποτελεσματικά τις θετικές υποχρεώσεις τους όσον αφορά μία πράξη ρατσιστικής βίας σε βάρος της. Επικαλέστηκε τα άρθρα 3, 8 και 14 της Σύμβασης.

36. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι υποχρεώσεις των εθνικών αρχών σε σχέση με το επίδικο επεισόδιο μπορούν να προκύψουν βάσει όλων των άρθρων της Σύμβασης που επικαλείται η προσφεύγουσα, ήτοι τα άρθρα 3 και 8 λαμβανόμενα μεμονωμένα και σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης. Εν τούτοις, ενόψει των τραυμάτων τα οποία προκλήθηκαν στην προσφεύγουσα (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 9) και της τεκμαιρόμενης ως φυλετικώς υποκινηθείσας βίας εναντίον της, το Δικαστήριο κρίνει ότι η αιτίαση της προσφεύγουσας θα πρέπει να εξετασθεί βάσει του άρθρου 3 (βλέπε *Abdu κατά Βουλγαρίας*, αριθ. 26827/08, § 39, 11 Μαρτίου 2014).

37. Περαιτέρω, το καθήκον των αρχών να ερευνήσουν την ύπαρξη μιας πιθανής σχέσης μεταξύ ενός κινήτρου λόγω διάκρισης και μιας πράξης βίας μπορεί να εμπίπτει στο δικονομικό σκέλος του άρθρου 3 της Σύμβασης, μπορεί όμως και να ιδωθεί ως αποτελούν μέρος των θετικών υποχρεώσεων των αρχών βάσει του άρθρου 14 να εξασφαλίζουν τις θεμελιώδεις αξίες οι οποίες κατοχυρώνονται από το άρθρο 3 χωρίς διακρίσεις. Λόγω της αλληλεπίδρασης των άρθρων 3 και 14 της Σύμβασης στο πλαίσιο της υποκινούμενης από διακρίσεις βίας, ζητήματα όπως αυτά που εγείρονται από την παρούσα υπόθεση μπορεί να εναπόκεινται στην εξέταση μόνου του άρθρου 3, χωρίς να εγείρεται διακριτό ζήτημα βάσει του άρθρου 14, ή μπορεί να απαιτούν εξέταση βάσει του άρθρου 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 14. Τούτο είναι ένα ερώτημα το οποίο πρέπει να κρίνεται ανά περίπτωση ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά και την φύση των προβαλλομένων ισχυρισμών (βλέπε, ως παράδειγμα, *B.S. κατά Ισπανίας*, αριθ. 47159/08, § 59, 24 Ιουλίου 2012)/

38. Στην παρούσα υπόθεση, ενόψει των ισχυρισμών της προσφεύγουσας ότι η εναντίον της ασκηθείσα βία είχε φυλετικό χαρακτήρα ο οποίος αγνοήθηκε εντελώς από τις αρχές κατά την ανάκριση, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο πλέον κατάλληλος τρόπος για να ενεργήσει θα ήταν να υποβάλει τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας σε ταυτόχρονη εξέταση βάσει του άρθρου 3 λαμβανόμενου σε συνδυασμό με το άρθρο 14 (παράβαλε την πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, § 46).

39. Οι διατάξεις αυτές ορίζουν τα ακόλουθα:

Άρθρο 3

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχείρισιν απανθρώπους ή εξευτελιστικάς.»

Άρθρο 14

«Η χρήσις των αναγνωριζομένων εν τη παρούση Συμβάσει δικαιωμάτων και ελευθεριών δέον να εξασφαλισθή ασχέτως διακρίσεως φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσης, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής

ή κοινωνικής προελεύσεως, συμμετοχής εις εθνικήν μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως ή άλλης καταστάσεως.»

A. Επί του παραδεκτού

1. Οι ισχυρισμοί των διαδίκων

40. Η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι δεν υπήρχε λόγος για την προσφεύγουσα να εισαγάγει την προσφυγή της ενώπιον του Δικαστηρίου ενόσω η σχετική διαδικασία εκκρεμούσε ακόμη σε εθνικό επίπεδο. Υποστήριξε επίσης ότι η προσφεύγουσα δεν εξάντλησε όλα τα διαθέσιμα ένδικα μέσα, και ειδικότερα τους μηχανισμούς μιας ιδιωτικής ή επικουρικής δίωξης, μιας πολιτικής αγωγής για αποζημίωση και προστασία από διακρίσεις ή μίας συνταγματικής προσφυγής ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου.

41. Η προσφεύγουσα αντέτεινε ότι είχε προσηκόντως εξαντλήσει τα διαθέσιμα εθνικά ένδικα μέσα και ότι άσκησε την προσφυγή της ενώπιον του Δικαστηρίου όταν κατέστη εμφανές ότι δεν θα ασκούνταν ποινική δίωξη σε σχέση με την επίθεση σε βάρος της. Υποστήριξε επίσης ότι η συνταγματική προσφυγή δεν ήταν ένα αποτελεσματικό εθνικό ένδικο μέσο που θα έπρεπε να ασκηθεί.

2. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

42. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι, δυνάμει του άρθρου 35 § 1 της Σύμβασης, μπορεί να επιληφθεί μιας υποθέσεως μόνον αφού όλα τα εθνικά ένδικα μέσα έχουν εξαντληθεί. Τα Κράτη απαλλάσσονται από την υποχρέωση να λογοδοτήσουν ενώπιον ενός διεθνούς οργάνου για τις πράξεις τους προτού τους δοθεί η ευκαιρία να επανορθώσουν μέσω της δικής τους έννομης τάξης, εκείνοι δε που επιθυμούν να επικαλεστούν την εποπτική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου επί αιτιάσεων σε βάρος ενός Κράτους είναι ούτω υποχρεωμένοι να κάνουν πρώτα χρήση των ενδίκων μέσων τα οποία προσφέρονται από την εθνική έννομη τάξη. Επομένως, η υποχρέωση της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων επιβάλλει στον προσφεύγοντα να κάνει φυσιολογική χρήση των ενδίκων μέσων τα οποία είναι διαθέσιμα και επαρκή σχετικά με τα παράπονά του δυνάμει της Σύμβασης.

Η ύπαρξη των εν λόγω ενδίκων μέσων πρέπει να είναι επαρκώς βέβαιη όχι μόνον στην θεωρία, αλλά και στην πράξη, άλλως αυτά στερούνται της απαιτούμενης προσβασιμότητας και αποτελεσματικότητας (βλέπε *Vučkonić και λοιποί κατά Σερβίας* (προκαταρκτική ένσταση) [GC], αριθ. 17153/11 και 29 άλλες, §§ 70-71, 25 Μαρτίου 2014, και *Gherghina κατά Ρουμανίας* (dec.) [GC], αριθ. 42219/07, § 85, 9 Ιουλίου 2015).

43. Το άρθρο 35 § 1 απαιτεί επίσης οι αιτιάσεις οι οποίες πρόκειται να υποβληθούν στην συνέχεια στο Στρασβούργο να έχουν προβληθεί ενώπιον του αρμοδίου εθνικού οργάνου, τουλάχιστον κατ'ουσίαν και σύμφωνα με τον τύπο και τις προθεσμίες που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο και, επίσης, να έχουν χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε δικονομικά μέσα που θα μπορούσαν να αποτρέψουν μία παραβίαση της Σύμβασης (βλέπε την πιο πάνω αναφερόμενη *Vučkonić και λοιποί*, § 72).

44. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει περαιτέρω ότι η απαίτηση από τον προσφεύγοντα να εξαντλήσει τα εθνικά ένδικα μέσα καθορίζεται κανονικά με αναφορά στην ημερομηνία κατά την οποία η προσφυγή κατατέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου (βλέπε *Baumann κατά Γαλλίας*, αριθ. 33592/96, § 47, ECHR 2001-V (αποσπάσματα)). Εν τούτοις, το Δικαστήριο δέχεται επίσης ότι το τελευταίο στάδιο της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων μπορεί λάβει χώρα λίγο μετά την κατάθεση της προσφυγής αλλά πριν το Δικαστήριο κρίνει το ζήτημα του παραδεκτού (βλέπε, για παράδειγμα, *Zalyan και λοιποί κατά Αρμενίας*, αριθ. 36894/04 και 3521/07, § 238, 17 Μαρτίου 2016, με περαιτέρω παραπομπές).

45. Υπό το φως των ανωτέρω αρχών, το Δικαστήριο σημειώνει, πρώτον, ότι η προσφεύγουσα κατέθεσε την προσφυγή της στο Δικαστήριο στις 20 Μαρτίου 2014 και ότι η περίπτωση της κρίθηκε τελικώς σε εθνικό επίπεδο στις 31 Οκτωβρίου 2014 όταν η αρμόδια Εισαγγελία απέρριψε την μήνυσή της (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 26). Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν συντρέχει λόγος απόρριψης της προσφυγής της προσφεύγουσας βάσει των άρθρων 3 και 14 της Σύμβασης λόγω μη συμμόρφωσης προς τις επιταγές του άρθρου 35 § 1 της Σύμβασης στην βάση της πρώτης ένστασης η οποία υποβλήθηκε από την Κυβέρνηση (βλέπε, για

παράδειγμα, *Milić και Nikezić κατά Μαυροβουνίου*, αριθ. 54999/10 και 10609/11, § 74, 28 Απριλίου 2015, πιο πάνω αναφερόμενη *Zalyan και λοιποί*, §§ 238-239).

46. Όσον αφορά την ένσταση της Κυβέρνησης ότι η προσφεύγουσα θα έπρεπε να ασκήσει επικουρική ή ιδιωτική δίωξη, το Δικαστήριο σημειώνει ότι έχει ήδη κρίνει ότι όταν ένας προσφεύγων έχει υποβάλει μήνυση αναφορικά με πράξεις βίας υποστηρίζοντας ότι πίσω από την επίθεση υπήρχαν ρατσιστικά κίνητρα, αυτός δεν απαιτείται να επισπεύσει την υπόθεση εισάγοντας επικουρική δίωξη (βλέπε *R.B. κατά Ουγγαρίας*, αριθ. 64602/12, § 62, 12 Απριλίου 2016) ή ιδιωτική δίωξη, η οποία δεν θα κάλυπτε τις ρατσιστικές προσβολές ή τα ρατσιστικά κίνητρα για την βία που ασκήθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος, ενώ αυτά είναι θεμελιώδες τμήμα της μήνυσης του προσφεύγοντος (πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, § 51). Τούτο ισχύει ακόμη περισσότερο όταν το εθνικό δίκαιο προβλέπει την δημόσια δίωξη των αδικημάτων άσκησης βίας με στοιχεία εγκλήματος μίσους, όπως συμβαίνει στην παρούσα περίπτωση (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 28).

47. Περαιτέρω, όσον αφορά την δυνατότητα της άσκησης πολιτικής αγωγής για αποζημίωση, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι μία τέτοια αγωγή δεν θα εκπλήρωνε την δικονομική υποχρέωση του Κράτους βάσει του άρθρου 3 σε περίπτωση επίθεσης (βλέπε *Beganović κατά Κροατίας*, αριθ. 46423/06, § 56, 25 Ιουνίου 2009, και πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, § 51). Το ίδιο ισχύει για την πολιτική αγωγή για προστασία από διακρίσεις, ιδιαίτερα δεδομένου ότι η προσφεύγουσα είχε ήδη προβάλει την βάσει των διακρίσεων αιτίασή της στην μήνυση την οποία είχε καταθέσει στην αρμόδια Εισαγγελία (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 23, και παράβαλε την πιο πάνω αναφερόμενη *Guberina*, §§ 49-50, και *M.C. και A.C. κατά Ρουμανίας*, αριθ. 12060/12, § 63, 12 Απριλίου 2016).

48. Τέλος, όσον αφορά την ένσταση της Κυβέρνησης ότι η προσφεύγουσα θα έπρεπε να έχει ασκήσει μία συνταγματική προσφυγή, το Δικαστήριο σημειώνει, ενόψει της πρακτικής του Συνταγματικού Δικαστηρίου (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 32), ότι δεν ήταν απαραίτητο για την προσφεύγουσα να κάνει χρήση αυτού του ενδίκου μέσου πριν την κατάθεση της προσφυγής της ενώπιον του Δικαστηρίου.

49. Ενόψει των πιο πάνω σκέψεων, το Δικαστήριο απορρίπτει τις ενστάσεις της Κυβέρνησης. Σημειώνει ότι η αιτίαση της προσφεύγουσας δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 (α) της Σύμβασης. Σημειώνει περαιτέρω ότι δεν είναι απαράδεκτη για οποιονδήποτε άλλο λόγο. Κατά συνέπεια, πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Οι ισχυρισμοί των διαδίκων

50. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι από τις αποδείξεις κατέστη σαφές ότι είχε πέσει θύμα ενός εγκλήματος μίσους σχετιζόμενου με την σχέση της με τον Š.Š., ο οποίος ήταν καταγωγής Ρομά. Υποστήριξε ότι το εθνικό πλαίσιο ήταν ελλιπές δεδομένου ότι ο εφαρμοστέος εθνικός νόμος, όπως ερμηνεύθηκε από την Εισαγγελία του Κράτους, δεν προέβλεπε προστασία για ιδιώτες που έχουν πέσει θύματα ρατσιστικής βίας σε συνδυασμό με ένα άλλο άτομο που έχει τα σχετικά χαρακτηριστικά. Επίσης, ισχυρίστηκε ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές δεν είχαν δώσει την οφειλόμενη προσοχή στα ρατσιστικά στοιχεία που εμπεριέχονταν στην επίθεση σε βάρος της και παρέλειψαν να διώξουν τους επιτιθέμενους για το έγκλημα μίσους για τον μόνο λόγο ότι η ίδια δεν ήταν καταγωγής Ρομά. Τούτο ήταν, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, αντίθετο προς τις υποχρεώσεις των εθνικών αρχών βάσει της Σύμβασης.

51. Η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι η αστυνομία είχε ερευνήσει επιμελώς όλες τις συνθήκες της επίθεσης σε βάρος της προσφεύγουσας και του Š.Š. Κατά την άποψή της, έχει αποδειχθεί αδιαμφισβήτητα ότι ο Š.Š. είχε δεχθεί την επίθεση λόγω της Ρομά καταγωγής του και ότι υπήρξε ο αποκλειστικός στόχος της επίθεσης. Η προσφεύγουσα, από την άλλη πλευρά, υπήρξε παράπλευρο θύμα και δέχθηκε επίθεση μόνον αφού προσπάθησε να βοηθήσει τον Š.Š. Εν τούτοις, οι επιτιθέμενοι δεν συνέχισαν να την κυνηγούν αφού εκείνη διέφυγε, αλλά συνέχισαν να κτυπούν τον Š.Š. αντ' αυτής. Ως προς αυτό, η Κυβέρνηση τόνισε ότι παρέμενε ανοικτό για την προσφεύγουσα να ασκήσει ιδιωτικές διώξεις κατά των S.K. και I.M. για την επίθεση σε βάρος της. Η Κυβέρνηση υπογράμμισε επίσης ότι, κατά την διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των εθνικών αρχών, η

προσφεύγουσα δεν υποστήριξε ποτέ ότι είχε πέσει θύμα ενός εγκλήματος μίσους σχετιζόμενου με την Ρομά καταγωγή του συντρόφου της. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι οι εθνικές αρχές είχαν κάνει ό,τι θα μπορούσε κανείς να αναμένει εύλογα από αυτές προκειμένου να διαλευκάνουν τις συνθήκες της επίθεσης σε βάρος της προσφεύγουσας.

2. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

(α) Γενικές αρχές

52. Το Δικαστήριο αναφέρεται στις πάγια καθιερωθείσες αρχές της νομολογίας του επί των άρθρων 3 και 14 της Σύμβασης όσον αφορά τις υποχρεώσεις του Κράτους όταν αυτό αντιμετωπίζει υποθέσεις βίαιων επεισοδίων πυροδοτηθέντων από εικαζόμενα ρατσιστικά κίνητρα, και ιδιαίτερα σχετιζομένων με την καταγωγή Ρομά ενός θύματος (βλέπε *Šečić κατά Κροατίας*, αριθ. 40116/02, §§ 50-54 και 66-67, 31 Μαΐου 2007, πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, §§ 40-46, *Balázs κατά Ουγγαρίας*, αριθ. 15529/12, §§ 47-54, 20 Οκτωβρίου 2015, και πιο πάνω αναφερόμενη *R.B. κατά Ουγγαρίας*, §§ 39-45).

53. Ειδικότερα, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι, όταν ερευνούν βίαια επεισόδια υποκινηθέντα από εικαζόμενα φυλετικά αίτια, ζητείται από τις κρατικές αρχές να προβούν σε όλες τις εύλογες ενέργειες προκειμένου να εξακριβώσουν κατά πόσον υπήρξαν φυλετικά κίνητρα και να στοιχειοθετήσουν κατά πόσον αισθήματα μίσους ή προκαταλήψεις στην βάση της εθνικής προέλευσης ενός προσώπου έπαιξαν ρόλο στα συμβάντα. Η μεταχείριση της φυλετικά πυροδοτούμενης βίας και αγριότητας σε ισότιμη βάση σε σχέση με υποθέσεις που δεν έχουν ρατσιστικά χαρακτηριστικά θα ισοδυναμούσε με κλείσιμο των ματιών στην ιδιαίτερη φύση των πράξεων οι οποίες είναι ιδιαίτερα καταστροφικές για τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Η παράλειψη της διάκρισης στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση καταστάσεων που είναι ουσιωδώς διαφορετικές μπορεί να συνιστά αδικαιολόγητη μεταχείριση ασύμβατη με το άρθρο 14 της Σύμβασης (βλέπε πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, § 44).

54. Στην πράξη είναι γεγονός ότι είναι συχνά εξαιρετικά δύσκολο να αποδειχθεί ένα φυλετικό κίνητρο. Η υποχρέωση του υπολόγου Κράτους να

διερευνά πιθανά ρατσιστικά χαρακτηριστικά σε μία πράξη βίας είναι περισσότερο μία υποχρέωση σχετική με τα χρησιμοποιούμενα μέσα παρά μία υποχρέωση για την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος. Οι αρχές πρέπει να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της υπόθεσης (ομοίως, § 45, με περαιτέρω παραπομπές).

55. Ως προς τούτο θα πρέπει να επαναληφθεί ότι δεν είναι μόνον οι πράξεις που στηρίζονται αποκλειστικά στα χαρακτηριστικά ενός θύματος οι οποίες μπορούν να συμπεριληφθούν στα εγκλήματα μίσους. Για το Δικαστήριο, οι δράστες μπορούν να έχουν μικτά κίνητρα, όντες επηρεασμένοι εξίσου ή περισσότερο από περιστασιακούς παράγοντες όπως και από μεροληπτική στάση έναντι μιας ομάδας στην οποία ανήκει το θύμα (βλέπε πιο πάνω αναφερόμενη *Balázs*, § 70). Επιπλέον, το άρθρο 14 της Σύμβασης, υπό το φως του σκοπού του και της φύσης των δικαιωμάτων τα οποία επιδιώκει να κατοχυρώσει, καλύπτει και περιπτώσεις στις οποίες ένα άτομο τυγχάνει λιγότερης ευνοϊκής μεταχείρισης στην βάση της κατάστασης ή των προστατευομένων χαρακτηριστικών ενός άλλου προσώπου (βλέπε πιο πάνω αναφερόμενη *Guberina*, § 78).

56. Έπεται συνεπώς ότι η υποχρέωση για τις αρχές να διερευνήσουν μία πιθανή σχέση μεταξύ των ρατσιστικών στάσεων και μιας δεδομένης πράξης βίας, η οποία είναι μέρος της ευθύνης που υπέχουν τα Κράτη βάσει του άρθρου 3 λαμβανομένου σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης, αφορά όχι μόνον τις πράξεις βίας στην βάση της πραγματικής ή εκλαμβανόμενης προσωπικής κατάστασης ή των χαρακτηριστικών ενός θύματος, αλλά και τις πράξεις βίας στην βάση της πραγματικής ή τεκμαιρόμενης σχέσης ή σύνδεσης με ένα άλλο πρόσωπο το οποίο έχει πραγματικά ή τεκμαίρεται να έχει μία ιδιαίτερη θέση ή ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

57. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι αρχές πρέπει να πράζουν ό,τι είναι εύλογο υπό τις περιστάσεις προκειμένου να συγκεντρώσουν και να εξασφαλίσουν τις αποδείξεις, να διερευνήσουν όλα τα πρακτικά μέσα για την αποκάλυψη της αληθείας και να εκδώσουν πλήρως αιτιολογημένες, αμερόληπτες και αντικειμενικές αποφάσεις, χωρίς να παραλείπουν ύποπτα στοιχεία τα οποία μπορεί να είναι ενδεικτικά φυλετικά υποκινούμενης βίας. Επιπλέον, όπου

υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για να πιστεύει κανείς ότι ένα άτομο υπέστη πράξεις αντίθετες προς το άρθρο 3, ζητείται από τις εθνικές αρχές να διεξαγάγουν μία πραγματική επίσημη έρευνα προκειμένου να αποδειχθούν τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και να ταυτοποιηθούν και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι (βλέπε, για παράδειγμα, πιο πάνω αναφερόμενη *Balázs*, §§ 51-52, με περαιτέρω παραπομπές).

(β) Εφαρμογή των αρχών αυτών στην παρούσα υπόθεση

58. Η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι το υφιστάμενο εθνικό νομικό πλαίσιο σχετικά με φυλετικά υποκινούμενες πράξεις βίας, όπως ερμηνεύθηκε από την Εισαγγελία του Κράτους, ήταν ατελές και ότι ο τρόπος με τον οποίο οι αρμόδιες εθνικές αρχές ανταποκρίθηκαν στην μήνυσή της για φυλετικά υποκινούμενη βία ήταν ελλειμματικός σε βαθμό που μα συνιστά παραβίαση των θετικών υποχρεώσεων του Κράτους βάσει της Σύμβασης. Συνεπώς, το Δικαστήριο θα εξετάσει πρώτα την ύπαρξη και την επάρκεια των νομικών μηχανισμών για την προστασία των ανθρώπων από την βία η οποία υποκινείται από στάσεις φυλετικής διάκρισης μέσα στην εθνική έννομη τάξη και, στην συνέχεια, τον τρόπο της εφαρμογής τους στην πράξη (βλέπε πιο πάνω αναφερόμενη *Beganović*, §§ 72 και 74, *Valiulienė κατά Λιθουανίας*, αριθ. 33235/07, §§ 78-79, 26 Μαρτίου 2013, και πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, § 47).

59. Όσον αφορά το εθνικό νομικό πλαίσιο, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η νομολογία του παγίως και σαφώς ορίζει ότι το άρθρο 3 της Σύμβασης απαιτεί την θέσπιση επαρκών μηχανισμών ποινικού δικαίου εφόσον το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το επίπεδο της σοβαρότητας της βίας που ασκήθηκε από ιδιώτες γεννά την ανάγκη για προστασία βάσει της εν λόγω διάταξης (βλέπε πιο πάνω αναφερόμενη *Beganović*, § 69). Κατά την άποψη του Δικαστηρίου, οι αρχές αυτές εφαρμόζονται *a fortiori* σε περιπτώσεις βίας υποκινούμενης από φυλετικές διακρίσεις (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 36 και 46).

60. Το κροατικό νομικό πλαίσιο στο ζήτημα αυτό περιλαμβάνει μία ειδική διάταξη για το έγκλημα μίσους ως επιβαρυντική περίσταση άλλων ποινικών αδικημάτων. Ειδικότερα, δυνάμει του άρθρου 87 § 21 του Ποινικού Κώδικα,

οποιοδήποτε αδίκημα το οποίο διαπράχθηκε σε βάρος άλλου για λόγους φυλής πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επιβαρυντική περίπτωση, εφόσον εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς βαρύτερη ποινή από τον ποινικό Κώδικα (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 28).

61. Στον βαθμό που τούτο σχετίζεται με την παρούσα υπόθεση, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το έγκλημα μίσους χαρακτηρίζεται ρητώς ως επιβαρυντική περίπτωση του αδικήματος της πρόκλησης σωματικής βλάβης βάσει του άρθρου 117 § 2 του Ποινικού Κώδικα. Επιπλέον, τόσο το αδίκημα της πρόκλησης σωματικής βλάβης όσο και εκείνο της διατύπωσης σοβαρής απειλής υπόκεινται σε δημόσια ποινική δίωξη όποτε εμπλέκεται βάσιμα ένα έγκλημα μίσους. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο σημειώνει επίσης ότι, βάσει του Ποινικού Κώδικα, αρκεί το έγκλημα να έχει διαπραχθεί για λόγους ή εξαιτίας φυλετικού μίσους, χωρίς να απαιτείται να έχει το θύμα προσωπικά τα προστατευμένα χαρακτηριστικά ή να είναι στην προστατευόμενη κατάσταση (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 28).

62. Ενόψει των ανωτέρω, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η κροατική έννομη τάξη προέβλεπε επαρκείς νομικούς μηχανισμούς για την παροχή ενός αποδεκτού επιπέδου προστασίας στην προσφεύγουσα υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες. Το Δικαστήριο οφείλει συνεπώς να εξετάσει κατά πόσον ο τρόπος με τον οποίο υλοποιήθηκαν οι μηχανισμοί ποινικού δικαίου στην παρούσα περίπτωση ήταν ατελής σε βαθμό που να συνιστά παραβίαση των υποχρεώσεων του υπολόγου Κράτους βάσει της Σύμβασης.

63. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι, σύμφωνα με την έκθεση για την επίθεση σε βάρος της προσφεύγουσας και του συντρόφου της, η αστυνομία ανταποκρίθηκε αμέσως μεταβαίνοντας επί τόπου και διεξήγαγε μια προκαταρκτική έρευνα στην βάση μιας φερόμενης επίθεσης εναντίον ενός ζεύγους υποκινούμενης από μίσος κατά των ατόμων καταγωγής Ρομά (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 6-8).

64. Κατά την πορεία της έρευνας η αστυνομία εξέτασε την προσφεύγουσα, τον σύντροφό της και τους δύο δράστες. Ενώ οι δύο δράστες αρνήθηκαν οποιονδήποτε φυλετικό χαρακτήρα του επεισοδίου (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 13), η προσφεύγουσα και ο σύντροφός της παρείχαν πληροφορίες περί του αντιθέτου. Ο σύντροφος της προσφεύγουσας Š.Š. εξήγησε πώς οι δύο άντρες,

μετά την παρατήρησή του ότι ήταν μεθυσμένοι, στράφηκαν εναντίον του και άρχισαν να προφέρουν διάφορες ύβρεις σχετικά με την Ρομά καταγωγή του και στην συνέχεια του επιτέθηκαν. Εξήγησε επίσης ότι η προσφεύγουσα δέχθηκε επίθεση όταν έσπευσε σε βοήθειά του (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 11). Από την πλευρά της, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε την εκ μέρους του Š.Š. εκδοχή των γεγονότων (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 12). Οι δηλώσεις τους υποδήλωσαν έτσι ότι η προσφεύγουσα είχε πέσει θύμα μιας φυλετικά υποκινούμενης επίθεσης εξαιτίας του γεγονότος ότι ήταν μαζί με τον Š.Š. (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 21 και 23).

65. Το δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι, όταν σε μία ανάκριση αποκαλύπτεται οποιοδήποτε στοιχείο ρατσιστικής λεκτικής κακοποίησης, αυτό θα πρέπει να ελεγχθεί και, αν επιβεβαιωθεί, θα πρέπει να αναληφθεί μία ενδελεχής έρευνα των πραγματικών περιστατικών προκειμένου να διαπιστωθούν οποιαδήποτε πιθανά ρατσιστικά κίνητρα (πιο πάνω αναφερόμενη *Balázs*, § 61). Επιπρόσθετα, το γενικό πλαίσιο της επίθεσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Όπως αναφέρεται στην νομολογία του Δικαστηρίου, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι δράστες μπορούν να έχουν μικτά κίνητρα, όντες επηρεασμένοι εξίσου ή περισσότερο από περιστασιακούς παράγοντες όπως και από μεροληπτική στάση (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 55).

66. Ομοίως, θα πρέπει να επαναληφθεί ότι, βάσει της Σύμβασης, η υποχρέωση των αρχών να ερευνήσουν μία πιθανή σχέση μεταξύ των ρατσιστικών στάσεων και μιας δεδομένης πράξης βίας υφίσταται όχι μόνον προκειμένου για πράξεις βίας στην βάση της πραγματικής ή εκλαμβανόμενης προσωπικής κατάστασης ή των χαρακτηριστικών ενός θύματος, αλλά και για πράξεις βίας στην βάση της πραγματικής ή τεκμαιρόμενης σχέσης ή σύνδεσης με ένα άλλο πρόσωπο το οποίο έχει πραγματικά ή τεκμαίρεται να έχει μία ιδιαίτερη θέση ή ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 56). Πράγματι, μερικά θύματα εγκλημάτων μίσους επιλέγονται όχι διότι έχουν κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, αλλά εξαιτίας της σύνδεσής τους με ένα άλλο πρόσωπο το οποίο έχει πραγματικά ή τεκμαίρεται να έχει το σχετικό χαρακτηριστικό. Η σύνδεση αυτή μπορεί να λάβει την μορφή της εκ μέρους του θύματος ιδιότητας του μέλους ή της σχέσης

του με μία ιδιαίτερη ομάδα ή της πραγματικής ή εκλαμβανόμενης σχέσης του θύματος με ένα μέλος μιας συγκεκριμένης ομάδας μέσω, για παράδειγμα, μιας προσωπικής σχέσης, της φιλίας ή του γάμου (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 33-34).

67. Στην προκειμένη υπόθεση, οι διωκτικές αρχές περιόρισαν την έρευνα και την ανάλυσή τους στο στοιχείο εγκλήματος μίσους της βίαιης επίθεσης εναντίον του Š.Š. Παρέλειψαν να διεκπεραιώσουν μία ενδελεχή εξέταση των σχετικών περιστασιακών παραγόντων και του συνδέσμου μεταξύ της σχέσης της προσφεύγουσας με τον Š.Š. και του φυλετικού κινήτρου της επίθεσης εναντίον τους. Πράγματι, η αστυνομία υπέβαλε μήνυση μόνον για την επίθεση εναντίον του Š.Š., αντιμετωπίζοντας την προσφεύγουσα μόνον ως μάρτυρα, παρά το γεγονός ότι αυτή υπέστη επίσης τραύματα κατά την πορεία της ίδιας επίθεσης, την ώρα που ήταν μαζί του (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 14 και 34).

68. Το Δικαστήριο σημειώνει περαιτέρω ότι η προσφεύγουσα προέβαλε συγκεκριμένους ισχυρισμούς για φυλετικά υποκινούμενη βία στρεφόμενη εναντίον της μέσα στην από 29 Ιουλίου 2013 μήνυσή της (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 23). Το Δικαστήριο σημειώνει επίσης ότι το ζήτημα εγέρθηκε κατά την πορεία της ποινικής διαδικασίας κατά των S.K. και I.M., όπου εξήχθησαν περισσότερες πληροφορίες δηλωτικές του ότι η προσφεύγουσα είχε πέσει θύμα φυλετικά υποκινούμενης βίας (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 21). Εν τούτοις, κατά την εκ μέρους της εξέταση των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με την βίαιη επίθεση σε βάρος της προσφεύγουσας, η Εισαγγελία του Κράτους τόνισε το γεγονός ότι η προσφεύγουσα σε ήταν καταγωγής Ρομά η ίδια και ότι δεν θα μπορούσε ως εκ τούτου να θεωρηθεί θύμα εγκλήματος μίσους. Το έπραξε χωρίς να διεξαγάγει περαιτέρω εξετάσεις ή να λάβει τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με τις συγκεκριμένες αιτιάσεις της προσφεύγουσας (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 25).

69. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι ο ρόλος του δεν είναι να αποφαινεται επί της εφαρμογής του εθνικού δικαίου ή να κρίνει επί της ατομικής ενοχής των προσώπων που κατηγορούνται για αδικήματα, αλλά να ελέγχει κατά πόσον και σε ποια έκταση μπορούν οι αρμόδιες αρχές, κατά την εξαγωγή του συμπεράσματός

τους, να θεωρηθούν ότι έχουν υποβάλει την υπόθεση στον προσεκτικό έλεγχο που απαιτείται από τις δικονομικές υποχρεώσεις βάσει της Σύμβασης (πιο πάνω αναφερόμενη *Abdu*, § 33). Ομοίως, έχοντας επίγνωση του επικουρικού ρόλου του, το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη ότι κωλύεται να υποκαταστήσει την δική του εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών σ' εκείνη των εθνικών αρχών.

70. Παρά ταύτα, το Δικαστήριο δεν μπορεί παρά να σημειώσει ότι η εμμονή των διωκτικών αρχών στο γεγονός ότι η ίδια η προσφεύγουσα δεν ήταν καταγωγής Ρομά και η παράλειψή τους να εξακριβώσουν κατά πόσον εξελήφθη από τους επιτιθέμενους ως να είχε καταγωγή Ρομά η ίδια, καθώς και η παράλειψή τους να λάβουν υπόψη και να στοιχειοθετήσουν τον σύνδεσμο μεταξύ του ρατσιστικού κινήτρου για την επίθεση και της σχέσης της προσφεύγουσας με την Š.Š., είχαν ως αποτέλεσμα μία ατελή αξιολόγηση των συνθηκών της υπόθεσης (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 52-57 και 68).

71. Τούτο έβλαψε την εκ μέρους των εθνικών αρχών ορθή διερεύνηση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας σχετικά με μία φυλετικά υποκινούμενη πράξη βίας εναντίον της σε βαθμό ασύμβατο με την υποχρέωση του Κράτους να λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για την αποκάλυψη οποιωνδήποτε τυχόν ρατσιστικών κινήτρων πίσω από το συμβάν (παράβαλε πιο πάνω αναφερόμενη *Balázs*, § 75). Ενόψει της εκ μέρους της Εισαγγελίας του Κράτους παράλειψης να υποβάλουν την υπόθεση στον αναγκαίο εξονυχιστικό έλεγχο, όπως απαιτείται βάσει της Σύμβασης, το Δικαστήριο δεν μπορεί παρά να συμπεράνει ότι οι εθνικές αρχές παρέλειψαν να συμμορφωθούν προς τις υποχρεώσεις τους βάσει της Σύμβασης όταν απέρριψαν την μήνυση της προσφεύγουσας για μία φυλετικά υποκινούμενη βίαιη επίθεση σε βάρος της, χωρίς να διεξαγάγουν περαιτέρω έρευνα προς τούτο πριν την έκδοση της απόφασής τους.

72. Τούτο αρκεί προκειμένου το Δικαστήριο να συμπεράνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 βάσει του δικονομικού σκέλους του, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης.

II. Η ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

73. Η προσφεύγουσα παραπονέθηκε διότι οι εθνικές αρχές, μη ανταποκρινόμενες στην μήνυσή της, την είχαν εμποδίσει να λάβει τα προσωπικά στοιχεία των δραστών, χωρίς τα οποία της ήταν αδύνατον να ασκήσει πολιτική αγωγή για αποζημίωση. Επικαλέστηκε το άρθρο 6 της Σύμβασης.

74. Η Κυβέρνηση αμφισβήτησε τον ισχυρισμό.

75. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι, ενημερώνοντας τον σύντροφο της προσφεύγουσας σχετικά με το κλητήριο θέσπισμα που εκδόθηκε κατά των S.K. και I.M. ενώπιον του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου καθώς και ενημερώνοντας στην συνέχεια την νομική εκπρόσωπό της για την υπόθεση (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 20), η Εισαγγελία του Κράτους παρείχε στην προσφεύγουσα επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα προσωπικά στοιχεία των δύο δραστών προκειμένου να της επιτρέψουν να ασκήσει πολιτική αγωγή για αποζημίωση εναντίον τους. Επίσης, αυτή ενημερώθηκε σχετικά με τα προσωπικά στοιχεία τους στην πορεία της ποινικής διαδικασίας όσον αφορά την επίθεση εναντίον του συντρόφου της, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από την ίδια δικηγόρο όπως δηλώθηκε αργότερα από την προσφεύγουσα (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 21). Πληροφορήθηκε επίσης σχετικά με τα προσωπικά στοιχεία των δραστών στην απόφαση με την οποία απορρίφθηκε η μήνυσή της (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 26).

76. Έπεται συνεπώς ότι η αιτίαση της προσφεύγουσας; Δυνάμει του άρθρου 6 της Σύμβασης είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

77. Σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

78. Η προσφεύγουσα ζητεί 20.000 ευρώ (EUR) για την μη υλική ζημία την οποία υπέστη.

79. Η Κυβέρνηση θεώρησε την αξίωση της προσφεύγουσας υπερβολική, αβάσιμη και αναπόδεικτη.

80. Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνθήκες της παρούσας υπόθεσης, το Δικαστήριο δέχεται ότι η προσφεύγουσα υπέστη μη υλική ζημία η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί από την μόνη διαπίστωση μιας παραβίασης. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, το Δικαστήριο επιδικάζει στην προσφεύγουσα 12.500 EUR για την μη υλική ζημία, πλέον οποιουδήποτε φόρου ο οποίος μπορεί να είναι πληρωτέος από αυτήν.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

81. Η προσφεύγουσα ζητεί επίσης 4.000 EUR για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ενώπιον του Δικαστηρίου.

82. Η Κυβέρνηση θεώρησε την αξίωση αυτή αβάσιμη και αναπόδεικτη.

83. Σύμφωνα με την νομολογία του Δικαστηρίου, ο προσφεύγων δικαιούται την κάλυψη των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης του μόνον στο μέτρο που θα αποδειχθεί το πραγματικό και αναγκαίο τους, καθώς και το εύλογο του ύψους τους. Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα που έχει στην κατοχή του και τα πιο πάνω αναφερόμενα κριτήρια, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει το ποσό των 2.200 EUR το οποίο καλύπτει όλα τα έξοδα , πλέον οποιουδήποτε φόρου ο οποίος μπορεί να είναι πληρωτέος από την προσφεύγουσα.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

84. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να ευθυγραμμίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας με το επιτόκιο της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσανζημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει την προσφυγή παραδεκτή όσον αφορά την αιτίαση που έλκεται από τα άρθρα 3 και 14 της Σύμβασης σχετικά με την παράλειψη των εθνικών αρχών να εκπληρώσουν αποτελεσματικά τις θετικές υποχρεώσεις τους σε σχέση με μία φυλετικά υποκινούμενη πράξη βίας σε βάρος της προσφεύγουσας, και απαράδεκτη κατά τα λοιπά,*
2. *Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του δικονομικού σκέλους του άρθρου 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης,*
3. *Αποφαίνεται*
(α) *ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στην προσφεύγουσα, εντός τριών μηνών από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, τα ακόλουθα ποσά, τα οποία θα πρέπει να μετατραπούν σε κροατικά κούνα με την επίσημη ισοτιμία της ημέρας μετατροπής:*
 - i) 12.500 EUR (δώδεκα χιλιάδες πεντακόσια ευρώ), πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο, για την μη υλική ζημία,
 - ii) 2.200 EUR (δύο χιλιάδες διακόσια ευρώ), πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο, για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη,
- (β) *ότι από την λήξη της πιο πάνω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσαυξηθούν με έναν απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς εκείνο της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.*
4. *Απορρίπτει το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.*

Συντάχθηκε στα αγγλικά και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 28 Μαρτίου 2017, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού του Δικαστηρίου.

(υπογραφή)

Stanley Naismith

(υπογραφή)

Işıl Karakaş

Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα αγγλικά.

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2018

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετρουτσόπουλος